

UKA2026/242

25.09. 2026

Ane Hansen

Forslag til Inatsisartutlov om leje af boliger

(Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab)

Tak til Naalakkersuisut for at fremsætte et forslag om fornyelse af Inatsisartutlov om leje af boliger. Det er blevet påtrængende at forny lov om leje af boliger og skal tilpasses til udviklingen i boligområdet og det er blevet nødvendigt at man gennem forordninger fornyer regler og samle disse.

Inuit Ataqatigiit lægger vægt på, at løbende forbedre folks levevilkår samt at alle skal have ret til at have et trygt hjem som de er i stand til at betale. Det at have en bolig er essentielt element i velfærd. Derfor er det også vigtigt at offentligt ejede boliger kan tilbyde så gode rammer som muligt for brugerne.

I de senere år har byggeri af offentligt ejede boliger ikke fulgt med behovene, især her i Nuuk, hvor private i stor stil har bygget lejeboliger, ligesom man skal vente i årevis for at kunne få en almindelig lejebolig, mens der på den anden side står tomme boliger som forfalder i de mindre byer. Derudover har de høje byggepriser medført en stærk opbremsning af offentligt byggeri. Der er sket en opbremsning af de offentliges boligbyggeri, hvor lejepriserne for boligselskabers nybyggerier er meget højt prissat. Dette er et af grundene til at stadigvæk flere Kalaallit nu udvandrer til Danmark.

Inuit Ataqatigiit ønsker at opfordre til at man på tværs af partierne og valgperioder i Inatsisartut sætter målsætninger for at bygge offentligt ejede lejeboliger som folk er i stand til at kunne betale. Vi ønsker at benytte lejligheden til at spørge Naalakkersuisut om, hvad status er på reformarbejdet vedrørende boligsikring.

Efter disse udtalelser, har vi følgende bemærkninger til det fremsatte forslag;

Lov om leje af boliger er over 20 år gammel og trænger til fornyelse, ligesom det er blevet nødvendigt at samle alle ændringer man har foretaget i løbet af disse år.

Med hensyn til prisvilkår ved udlejning af boliger, ønsker Inuit Ataqatigiit en klarere beskyttelse af lejerne, idet der nu i takt med at private udlejninger vokser kan konstatere at fastsættelse af

huslejepriser ikke svarer til kvaliteten af lejemålet, og når sådanne forhold sker, skal der ske en tydeliggørelse af klagemuligheder, også i loven. Dette skal også gælde når selvstændige virksomheder udlejer offentligt ejede boliger til deres medarbejdere.

Med hensyn til tjenesteboliger er det nødvendigt at forbedre vilkårene for de personaler som efter mange års ansættelse går på pension. Vi støder på tilfælde hvor medarbejdere der loyalt har passet deres jobs må flytte væk fra deres familier, blandt andet til Danmark, når de bliver pensioneret, fordi de bliver udsat fra deres tjenesteboliger, vi må rette op på sådanne forhold ved at sikre disse klare muligheder, også gennem lovgivningen.

Vi er glade for at man for lejere af offentligt ejede lejeboliger fremkommer med præciseringer om husdyrhold. (Også udenfor lejeboliger i hundestrikter i nord?)

Vi er tilfredse med at man i forbindelse med at lejer afgår ved døden, præciserer muligheder for overtagelse lejemål i loven. En sammenskrivning af disse ændringer i loven vil lette brugerne.

Inuit Ataqatigiit er tilfredse med at virksomheders udlejning af boliger til deres ansatte også medtages i loven, idet vi mener man sikrer at lejernes almindelige rettigheder og får lige vilkår.

Inuit Ataqatigiit er tilfredse med at kravene om vedligeholdelse i lejeboliger som ejes af Selvstyret og kommuner bliver ensartede, idet det er vigtigt at man sikrer nødvendigt og løbende vedligeholdelse af boligerne. Hidtil har vi haft problemer med at der var forskellige krav til almindelig vedligeholdelse, fordi kvaliteten af boligerne ikke længere kan måle sig med udlejningsprisen.

Vi er tilfredse med man i loven præciserer regler om lejernes betalingsforpligtelser, dog mener vi at man i forbindelse med udsættelse og opsigelse af lejemål som følge af gæld, skal ske en koordinering til sociallovgivningen vedrørende børnefamilier, idet vi nu kan komme ud for, at for mange familier uden misbrugsproblemer med alkohol og stoffer får tvangsfjernet deres børn fordi de er blevet udsat af deres boliger. Derfor er det yderst påtrængende at Naalakkersuisut straks færdiggør det af Inatsisartut pålagte opgave om boligsikring. Det er ønskeligt at boligsikring gøres fleksibel, så den følger med i variable indkomster.

Vi er tilfredse med at lejernes klagemuligheder bliver præciseret.

Med disse bemærkninger henviser vi forslag til Inatsisartutlov om leje af boliger til behandling i Inatsisartuts Anlægsudvalg.